

dem perreptans, atq; ab ijs quæ humiliori lienis sedi inferuntur, principium ducens, omnium uenarum uentriculo ab illis quæ lien exporriguntur oblatari, facillè maxima occurrit. Quamquam neque hæc uena, uti nec alia, prorsus sinistrum uentriculi adiens latus, ullo alio turgat sanguine, quàm reliquæ uentriculū implicantes uenæ. At hac de re paulo prolixius in ea Epistola egi, quæ in laterali morbo nihil interesse docet, dextrine an sinistri cubiti uenæ feces: aut si quid intersit, dextram cubiti uenam potius quàm sinistram aperiendam. Cæterum lienem suo calore innato, ac frequentibus qui illum intertexunt arterijs, uentriculi concoctionem fouere, iam antea proditum est. Quod autem uulgo lienem risus authorem esse dicimus, hinc fortassis sumptū esse conijcio, quod crassum, sæculentū, & lutosum sanguinem ad se lien alliciens, reliquum sanguinem agiliorem, ac ut ita dicam, hilariorem reddere, omnibus creditum est. Porro lienis beneficio cor refrigerari (quod Arabum præcipuis affirmatur) non autumo: neque enim is cor contingit, & si quod illi innatum esset frigus, lienis arteriæ id ad cor haud deducerent.

DE RENIBVS. CAPVT X.

RENES pingui ipsorum membrana indutos, ac characteribus *T*, *V* insignitos, uigesima commonstrat figura. uigesima autem secunda, & uigesima tertia, ac uigesima quinta figura, eosdem ea membrana liberos proponunt. Vigesima uero prima renem tribus tabulis dissectum continet, ipsius harmoniam concinne spectandam offerens.

Renū numerus & situs.

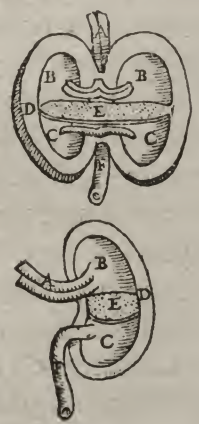
RGANA bili flauæ & sæculento lutososq; sanguini expurgando sacra, sermo præcedens iam pertractauit. Hic uero illis dedicabitur, quæ sanguinem in cauam uenam ex iecore missum serosa aquea & humiditate colant, quam cremoris ex intestinis in uenæ portæ furculos sumendi, & elaborati sanguinis ex iecoris cauo in gibbum eiusdem ducendi, uehiculum, ex Diui Hippocratis sententiâ esse dicebamus. Hunc enim humorem postquam proprium opus expleuit, neq; sanguis per plures atque ita angustos meatus ducendus est, non decet amplius in corpore omnem asseruari, uenis alienum onus futurū. Huius igitur usus occasione, renes, quod id recrementum & bilem ipsam & sæculentum sanguinem copia superet, bini sunt facti, situm, formam, totamq; constructionem huic muneri conuenientem obtinentes. Quò ocyus enim humorem serosum, quem urinā & lotium uocamus, sanguini adimant, quàm fieri potuit proximè ambo iecori allocantur. Dexter enim^b superiori sua parte humillimam iecoris portionem^c contingit, in canibus sinum quoque in iecore sibi, ut altius collocauerit inculptum, appositè conscendens. Sinister uero ad eam sedem occupat, ut & lien aliqua ex parte subternatur. Vterque uero iuxta uertebrae corporum latera, humiliori^d septi sedi incumbit, qua id decimæ & undecimæ & duodecimæ costis obducitur, ea potissimum parte, qua costæ in posteriora impensus obliquantur. Is enim costarum in posteriora flexus, opportunitatem renibus sedem offerre uisitur, ut & tutò uallentur, & ne in anteriora uel minimum prominentes, cæterorum nutritionis organorum sedem occupent. Quæ nisi respexisset Natura, unum semper, eundemq; maximum (ut interdum in habentibus uentrem impense prominulum, & uiciatum costarum ductum, moliri Naturam uidimus)^e super uenæ cauæ & arteriæ magnæ corpora renem collocasset, breuiori succinctiori que compendio serosum sanguinem attracturum. Non enim renes, ut alijs scribitur Anatomicis, lumborum^f musculis, qui dorfi & femoris famulantur motibus, prorsus inferuntur, & etiam non multo humilior quàm costæ sunt, uel^g in infima sui parte uersus ilia descendunt, etiam si alter altero semper sit elatior, neque ad amissimè directo mutuò opponantur. Quum enim lien demississus quàm iecur descendat, uterque autem ren uenæ cauæ, quæ sub iecoris corpore ducitur, uicinus esse contendat, meritò dextrum sinistro elatiorem esse plerumque cernimus. quippe non rarò etiam sinister dextro elatior obseruatur, in ijs præcipue quibus lien minor & iecur maius obtingit: perinde ac si id dextrum renem deorsum deprimeret, ille autem sinistrum altius ascendere, sibiq; subijci sineret. Porro contrarium hunc situm renibus non tam loci, quo aptè locari possent, occasione, quàm ne è directo utrique serosum sanguinem attrahant, ac alter in contrarium reuellens alterius munus prohibeat, accidisse constat. Neque etiam in renum situ Galeni ratio probanda est, qua dextrū sinistro editior esse docet, ut secundū rectitudinē magis trahat, quā ea quæ dextro uenæ lateri ascribit, nō magis illi quàm sinistro lateri propria sint. Nemo enim sanæ mentis ex iecore in uenæ cauæ latus dextrū plures uenas quàm in sinistrū pertinere fatebitur, si ad amissimū eius uenæ secundū iecoris posteriora ductū contemplatus fuerit. Cæterum

Lib. de V. su. part.

utrunque renes situ inter se discrepent, neuter tamen alterius altitudinem, rum longitudo, superat unquam. Sunt enim humani^h renes oblongi, & ex parte æqualiter crassi. Anteriorⁱ nanque & posterior^j comprimuntur exteriori ad amissimū orbiculares & gibbi^k in interiori autē, quod exterior^l gibbi, partim caui. In media enim interioris lateris sede sinū profundius situm superius inferius que uelut in acutū angulum desinentem, in medio autem^m riori parte paulo quàm inferiori latiores sunt renes, & parū admodum exⁿ crassiores. Magnitudine ea donantur, qua probè quantum sanguini ex u^o illum emundant. Superficiem iecoris gibbo similiter impense leuem & l^u & colorem intenserubrum & resplendentem. Substantia nanque const^v modumq; solida & dura, parumq; à cordis substantia uariante, præterqu^w nino fibris intertextitur. Renum enim substantia fibrarum, ut & iecoris p^x tia, expers est: uasorum per ipsam diffusorum fibris ad attractionem, reten^y nem famulantibus. Quum enim sanguinis serum renes excolare oportere^z næ caue magnæq; arteriæ^{aa} corporibus, uti iecur, ad uenam cauam adnasc^{ab} ramū à uena ac arteria in ipsos deducti sunt. Ac à caua quidem duo grāde^{ac} rum singuli, ad singulos renes enascuntur, qui non è directo inuicem pro^{ad} situ, origine uariant, dexterq; ramus elatius sinistro principium possidet, & altius collocaetur. si uero sinister superiorem dextro sedem sibi uendicat, sin^{ae} tius dextro à caua pronascitur. Ac par sanè arteriarum est ratio, quæ sub^{af} cum illis transuersim ad renem^{ag} sinus, quos in interno ipsorum later^{ah} tur. Quum primum in hominibus ad illum alterius renis sinum uena^{ai} rint, in duos ramos priusquam renem subeant, ambæ diuiduntur, unu^{aj} ricius sinus angulo, alterum inferiori offerentes. In ipso autem uasorum ac^{ak} modum rarò à se ramulos arteriæ diffundunt, sed totæ in renes absumunt^{al} sinistri renis uena, feminalis uena sinistrum petens testem depromatur: al^{am} trum renem adit^{an} ramus in pinguem membranamq; renis tunicam num^{ao} tur: quod & sinistra uena interdum imitatur, dum ren sinister elatiorem^{ap} par. Cuiusmodi uero sit hæc pinguis renum tunica, paulo post exequar: ^{aq} ductus, ac per renis corpus distributionem unā cum renis sinibus, & meat^{ar} bus in uesicam deducendum ortu, propter continuum de uasis sermonem^{as} diar, atq; utinam ita hæc tibi ob oculos ponere, quemadmodum si præsen^{at} dum opera in renis sectione commonstrare possem: maxime quum tot fa^{au} cijs, sinibus, membranis, & quæ in renibus distribuuntur uasis, antelha^{av} professoribus efficitæ sint. Galenus inquit simpliciter, uenas ac arterias per^{aw} bui, & per spissam duramq; renum substantiam, retento sanguine, urinam^{ax} guini adest portione transmitti, inq; uenarum meatum effluere. Nostros^{ay} qui Galenum sequuti sunt omnium, hæc exprimere studentium, alij perpe^{az} nis fabricam aggredientes, & quæ hæc uasorum sit distributio & situs non^{ba} quas colatorias membranas ementiuntur. Alij sectionem auersati, & in a^{bb} tes, sibiq; ipsis mirificè placentes Promethei, abundè suo munere se perfu^{bc} tur, si discipulis imaginatione hominem cōtingant. Atq; hinc illud est, quod^{bd} æratis medicos & docuisse & scripisse scio, nobis triplicem, quo urina à san^{be}

DE VASIS præsentibus figuris medicorum de urinae excolatione commentum exprimere conatus sum, ac superiori figura renem ab ipsius gibbo uersus sinum cauum uel dissectum finxi, inferiori autem renis duntaxat media spectatur portio. Cæterum quid singulis indicetur, ipse characterum Index in hunc modum docebit.

A Vena & arteria serosum sanguinem reni offerentes.
B, B Sinus, in quem medici uenam & arteriam nuper dictas serosum sanguinem profundere docent.
C, C Sinus, in quem urina ex iam dicto sinu colatur.
D Renis substantia orbiculatim sinus hos amplectens.
E Beatum & nigacissimum renis colatorium, seu membrana cribrimodo peruiā, & urinam ex sinu B indicato in sinum C in signum unā cum bile promanare sinens.
F Urinam è rene ad uesicam deferens meatus.

ab inferiori. In superiorem renis uenam arteriamq; finire, easq; serosum sa